

G. GŪTMANIS: – KRĪZES APSTĀK- ĻOS IR IZŠĶIROŠI, LAI ZEMKOPIBAS MINISTRA AMATU IEŅEMTU PROFE- SIONĀLS UN NOZARES DARBU PĀRZINOŠS POLI- TIĶIS. ŠIS NAV LAIKS EKSPERI- MENTIEM.

SANDRA EIMANE,

biedrības *Jauno zemnieku klubs* valdes priekšsēdētāja:

– Latvijas Jauno zemnieku klubs uzskata, ka zemkopības ministram ir jābūt ar spēcīgu nostāju, lidera cienīgu pozīciju, aizstāvot tieši lauksaimniecības ražojošās nozares dažādības attīstību, krīžu pārdzīvošanu un pastāvēšanu arī tālākā nākotnē. Ministram jābūt ar zināšanām un izpratni lauksaimniecībā un saprotamu ilgtermiņa plānošanu, jo zemniekiem ir svarīgi saplānot, aprēķināt resursus, darba apjomus un ieguldījumus savu uzņēmumu pastāvēšanai un izaugsmei, lai gan par attīstību un uzņēmumu modernizāciju šobrīd ir grūti spriest tāpēc, ka vissvarīgāk ir izdzīvot.

Patlaban ir ļoti saspringts laiks ar daudziem neizprotamiem jautājumiem par nākamā plānošanas perioda nosacījumu praktisko pielietojumu, par atbalsta iespējām, par tirgus izmaiņām. Ņemot vērā pēdējā laika notikumus un to ietekmi, daudzi zemnieki ir pārtraukuši saimniecisko darbību un neredz iespēju, kā tālāk saimniekot. Tas ir skumji un kritiski bīstami mūsu valstij. Šobrīd mūsu nozarei ir vajadzīgs spēcīgs atbalsts un pārstāvniecība, lai Latvijas lauksaimniecība neiznīktu un vietējai uzņēmējdarbībai nebūtu jābaidās par savu izdzīvošanu, lai jaunajām paaudzēm būtu motivācija turpināt iesaisto vai sākt ko jaunu, lai jaunajiem ir pārlicība par lauksaimniecības vajadzību un pastāvēšanu!

JURIS LAZDIŅŠ,

biedrības *Zemnieku saeima* valdes priekšsēdētājs (no intervijas raidījumam *Rīta Panorāma* šāgada 5. oktobrī):

– Mēs vēlamies pragmatisku ministru, ar kuru kopā varam sasniegt mērķus, kas mums ir jāsasniedz. Līdz šim mums nebija kuģa kapteiņa, nebija ministra. Bija reprezentatīva persona, kas sevi prezentēja vietās, kur uzskatīja par vajadzīgu. Savukārt aizmuguri mēs kā nozare nejutām. Un to nejuta arī ierēdņi. Līdz ar to šis kuģis peldēja pa straumi. Kurā brīdī un cik smagi tas atdūrās, to mēs vēl redzēsim. Šādā veidā turpināt vadīt tautsaimniecības būtiskāko nozari nedrīkst.

Iepriekšējos četrus gadus sadarbība ar lauksaimnieku organizācijām notika, tomēr tā bija formāla. Process notika, tomēr rezultāta nebija. Ļoti skaidri zinām, ka Zemkopības ministrijā bija divi ministri – viens bija valdības ieceltais ministrs, otrs pašpasludinātais ministrs – zemkopības ministra biroja vadītājs. Mēs nezinām, kurš un kur pieņēma lēmumus. Lēmumi pēc pieņemšanas bija pavisam greizi.

Lauksaimnieki piedalījās protestos, kur nejutām ministra atbalstu. Izvērtējot citu nozaru rīkotās protesta akcijas, redzējām, ka lauksaimniekos tomēr neieklausās. Neredzējām rezultātu, kuru mēs varētu sasniegt, ja rīkotu masveida protesta akcijas. Divus gadus dzīvojām pandēmijas zīmē, kad bija liegtas jebkura veida sabiedriskās aktivitātes.

Labāki atbalsta nosacījumi nākamajā ES plānošanas periodā ir *teorija*. Jā, mums vienā

aploksnē ir 44% liels tiešmaksājumu pieaugums. Tikai Lauku attīstības plānā ir samazinājums. Līdz ar to daļu naudas pārcēla uz Lauku attīstības plānu. Tiešmaksājumi, kas bija mūsu mērķis, par ko cīnāmies jau *entos* periodus, mums nākamajā gadā samazināsies par 30%. Liela daļa lauksaimnieku to

neapzinās, lai gan ministrija savās rīkotajās konferencēs to neslēpj. Lai mēs nākamā gada rudenī, kad lauksaimnieki savos kontos sāks saņemt šo mazo summu, nenonāktu līdz protesta akcijām Rīgā, valdībai vajadzētu vērtēt, vai šo ministriju uzticēt Nacionālajai apvienībai (NA). Ar šo politisko partiju pirms 14. Saeimas vēlēšanām parakstījām Sadarbības memorandu, tomēr, kā redzam, process notiek, bet rezultāta nav. Tieši šā iemesla dēļ neatbalstām NA ministra Gerharda apstiprināšanu amatā.

REDAKCIJAS PIEBILDE. Portālā *neatkariga.nra.lv* pausts arī biedrības *Zemnieku saeima* valdes locekļa Kaspars Ādama viedoklis. Viņš šā gada 11. oktobrī uz intervētāja jautājumu, vai Gerharda nostādību kāds *kurina*, atbildējis: "Es negribu lietot vārdu *kurina*. Vēlos vērst uzmanību uz to, ka Zemnieku saeimā, ieskaitot priekšsēdētāju, ir deviņi valdes locekļi. Un šādas stratēģiskas, publiskas idejas vajadzētu saskaņot valdes locekļu starpā. Taču tagad sanāk tā, ka ir divi vai trīs vadošie cilvēki, kuri visu izlemj. Šie cilvēki ir labi cilvēki, un nav runa par personām, taču ir runa par organizāciju un tās vadīšanu. Šāda situācija neatbilst tās organizācijas ideālam, kādu mēs to pasniedzam. Ja mēs to pasniedzam kā vadošo zemkopju organizāciju, tad tās iekšienē jābūt demokrātijai, un tikai diskusijā var dzimt kādi stratēģiski viedokļi un lēmumi. Šis nav pirmais gadījums, kad notiek kādi strauji, pēkšņi lēmumi un ap tiem kāda ažiotaža tiek taisīta."

GUNTIS GŪTMANIS,

biedrības *Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome* (LOSP) valdes priekšsēdētājs:

– LOSP aicina 14. Saeimā ievēlētās politiskās partijas, kas sākušas sarunas par valdības izveidošanu, zemkopības ministra amatā virzīt līdzšinējo zemkopības ministru Kasparu Gerhardu, kura vadībā lauksaimniecības nozare ir spējusi pārvarēt covidkrīzi, kā arī īstenot pasākumus, lai samazinātu Krievijas kara Ukrainā radīto negatīvo ietekmi uz Latvijas lauksaimniecības nozari.

Krīzes apstākļos ir izšķiroši, lai zemkopības ministra amatu ieņemtu profesionāls un

nozares darbu pārzinošs politiķis. Šis nav laiks eksperimentiem, jo situācija mainās nepārtraukti, un ir jāspēj ne tikai laikus reaģēt uz jaunajiem apstākļiem, bet arī darboties bez kavēšanās.

Patlaban nedrīkst pieļaut situāciju, ka Zemkopības ministrijas grožus pārņem kāds, kuram nav nepieciešamo zināšanu, klātesamības un izpratnes par nozares šābrīža kritiskajiem un steidzamajiem jautājumiem, kas iezīmēs ne tikai nozares attīstību, bet pašos pamatos arī izdzīvošanu krīzes apstākļos.

LOSP stingri norobežojas no citu lauksaimnieku nevalstisko organizāciju paustā, kas noliedz lauksaimniecības nozarē sasniegto aizvadītajos četros gados. **a**

Sagatavojis ULDIS GRAUDIŅŠ